

ANTI-FASCIST '77

MARTIN LUX

ANTI-FASCIST '77

σύντομη ιστορία του βρετανικού αντιφασισμού
σε πρώτο πρόσωπο
(1970-1980)

antifa scripta
Μάης 2017

Το βιβλίο *Anti-fascist '77: Σύντομη Ιστορία του Βρετανικού Αντιφασισμού σε Πρώτο Πρόσωπο (1970-1980)* εκδόθηκε για πρώτη φορά στην Αθήνα το Σεπτέμβριο του 2008 από τις εκδόσεις *antifa scripta*.

Η πρωτότυπη έκδοση με συγγραφέα τον Martin Lux, έφερε τον τίτλο *Anti-fascist* και είχε κυκλοφορήσει στο Λονδίνο το 2006 από τις εκδόσεις Phoenix Press. Σε εκείνη την έκδοση, ο Lux, ευχαριστούσε τη Laura και τον Anthony που τον βοήθησαν «να μετατρέψει το κείμενο σε αγγλικά της προκοπής».

Η δεύτερη έκδοση στα ελληνικά κυκλοφόρησε το Μάη του 2017. Αυτή τη φορά, η δουλειά της σελιδοποίησης και ο σχεδιασμός του εξωφύλλου έγιναν από το σύντροφο Αγάπιο, τον οποίο ευχαριστούμε πολύ. Τα διάφορα απαραίτητα χαμαλίκια έφεραν σε πέρας η Ειρήνη, ο Οδυσσέας και ο Άγγελος. Σε κάθε περίπτωση η γενική ευθύνη της έκδοσης ανήκει αποκλειστικά στις εκδόσεις *antifa scripta*.

Όπως σε όλα όσα κάνουμε, έτσι και για τη συγκεκριμένη έκδοση, δεν αναγνωρίζουμε κανένα δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας, δικό μας ή άλλου. Η χρήση, κατά συνέπεια, μέρους ή ολόκληρου του περιεχομένου είναι ελεύθερη για κινηματική χρήση, υπό την αυτονόητη προϋπόθεση της αναφοράς στη πηγή.

Για επικοινωνία ή σχόλια μπορείτε να απευθύνεστε στη διεύθυνση antifascripta@yahoo.com

Στο διαδίκτυο www.antifascripta.net

Οι ηγέτες μας δεν κάνουν τίποτα... οι
ηγέτες μας ήθελαν να κάνουν ειρηνική
καθιστική διαμαρτυρία, μα τι να σου κά-
νει μια ειρηνική διαμαρτυρία εδώ πέρα;
Εμείς, εμείς οι νέοι πρέπει να κάνουμε
κάτι. Δε θέλουμε μια κατάσταση σαν
τον East End που οι αδερφοί και οι
αδερφές μας δέχονται επιθέσεις κάθε
μέρα...

Ανώνυμος νεολαίος μιλάει στο BBC
μετά τα γεγονότα του Southall, Απρίλι-
ος του 1979.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

10

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΚΔΟΣΗ

16

ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΟ
ΣΗΜΕΙΩΜΑ

20

ΧΑΡΤΗΣ ΤΟΥ
ΛΟΝΔΙΝΟΥ

23

ΓΕΝΑΡΗΣ ΤΟΥ '70,
ΕΤΩΝ ΔΕΚΑΕΠΤΑ

κεφάλαιο 01

27

ΣΤΗ ΓΩΝΙΑ ΤΩΝ
ΟΜΙΛΗΤΩΝ

κεφάλαιο 02

30

ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΜΕ
ΤΟΥΣ NAZI

κεφάλαιο 03

36

ΤΣΑΓΚΑΡΟ-
ΔΕΥΤΕΡΑ

κεφάλαιο 04

39

Ο ΧΡΙΣΤΟΣ
ΣΩΖΕΙ!

κεφάλαιο 05

45

ΔΙΑΔΕΙΜΜΑ ΓΙΑ
ΣΤΟΧΑΣΜΟ

κεφάλαιο 06

48

Ο ΤΕΡΑΣΤΙΟΣ
ΣΑΜ ΣΤΗΝ ΠΛΑ-
ΤΕΙΑ RED LION

κεφάλαιο 07

55

ΜΙΑ ΒΑΡΕΤΗ
ΠΟΡΕΙΑ ΠΡΙΝ
ΤΗΝ ΚΑΤΑΙΓΙΔΑ

κεφάλαιο 08

58

ΕΓΩ ΚΑΙ ΟΙ
ΑΝΑΡΧΙΚΟΙ
ΚΥΚΛΟΙ

κεφάλαιο 09

65

ΕΚΔΡΟΜΗ ΣΤΟ
ΗΛΙΟΛΟΥΣΤΟ
ΗΟΧΤΟΝ, Α'

κεφάλαιο 10

72

**ΕΚΔΡΟΜΗ ΣΤΟ
ΗΛΙΟΛΟΥΣΤΟ
HOXTON, Β'**

κεφάλαιο 11

•

77

**ΓΙΑΤΙ ΜΕΤΑΝΙΩΣΑ
ΠΟΥ ΔΕΝ ΠΗΓΑ
ΣΤΟ BRADFORD**

κεφάλαιο 12

•

80

**ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΜΕ ΤΗ
ΛΕΥΚΗ ΕΡΓΑΤΙΚΗ
ΤΑΞΗ ΤΟΥ ΕΣΣΕΕ**

κεφάλαιο 13

•

85

**ΕΝΑΣ ΣΤΟ ΧΩΜΑ,
ΕΝΑ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΟ
ΜΕΙΝΑΝΕ ΑΚΟΜΑ!**

κεφάλαιο 14

•

95

**ΚΑΙ ΠΑΛΙ
ΕΚΛΟΓΕΣ**

κεφάλαιο 15

•

99

**Η ΣΥΓΚΡΟΥΣΗ
ΣΤΟΝ ΟΡΙΖΟΝΤΑ**

κεφάλαιο 16

•

107

**ΣΧΕΔΙΑ ΠΑΝΩ
ΑΠ' ΤΟ ΚΟΤΟ-
ΠΟΥΛΑΔΙΚΟ**

κεφάλαιο 17

•

111

**Η ΠΙΟ
ΜΕΓΑΛΗ ΩΡΑ**

κεφάλαιο 18

•

127

**ΑΡΙΣΤΕΡΕΣ
ΒΕΝΤΟΥΖΕΣ**

κεφάλαιο 19

•

134

**ΑΡΙΣΤΕΡΕΣ
ΑΠΑΤΕΣ**

κεφάλαιο 20

•

140

**ΞΥΛΟ ΣΤΗΝ
ΟΔΟ ΤΟΥΒΛΟΥ**

κεφάλαιο 21

•

147

**Η ΠΡΟΕΚΛΟΓΙΚΗ
ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ
ΤΟΥ ΜΕΤΩΠΟΥ**

κεφάλαιο 22

•

154

**ΠΕΤΡΕΣ ΣΤΟΥΣ
ΜΠΑΤΣΟΥΣ**

κεφάλαιο 23

•

158

**Η ΕΚΔΙΚΗΣΗ
ΤΩΝ ΜΠΑΤΣΩΝ**

κεφάλαιο 24

•

163

**ΕΝΑ ΣΚΛΗΡΟ
ΦΙΛΙ ΓΙΑ
ΚΑΛΗΝΥΧΤΑ**

κεφάλαιο 25

•

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΚΔΟΣΗ

Δέκα περίπου χρόνια μετά την πρώτη του κυκλοφορία στα ελληνικά, ο Αντιφασίστας του Μάρτιν Λουξ εκδίδεται ξανά. Σε σχέση με την έκδοση του 2008, κρατήσαμε ακέραιη την αφήγηση του Λουξ, τη δική μας μετάφραση, τη διάρθρωση των κεφαλαίων και το γλωσσάρι ονομάτων, όρων και ιστορικών γεγονότων που παρατίθεται στο τέλος, μαζί με το αντίστοιχο φωτογραφικό υλικό. Όπως θα διαπιστώσει βέβαια όποιος έχει υπόψη του την πρώτη έκδοση, το στήσιμο του βιβλίου έγινε εκ νέου, φρεσκάροντας λιγάκι την πυκνή σελιδοποίηση της αρχικής έκδοσης. Σε κάθε περίπτωση, τώρα όπως και τότε, σκοπός μας είναι να προσφέρουμε στο καθ' ημάς αντιφασιστικό κίνημα μιαν εξιστόρηση των σχετικά άγνωστων βρετανικών '70s έτσι όπως τα έζησε και τα κατάλαβε ο φίλος και σύντροφος Μάρτιν – εν ολίγοις να εμπλουτίσουμε την ελληνόφωνη βιβλιογραφία με την ταξική οπτική ενός μικρού στον αριθμό, αλλά ιδιαίτερα μαχητικού κομματιού της βρετανικής αντιφασιστικής νεολαίας που μπαίνοντας στην πρώτη γραμμή της σύγκρουσης με τις ρατσιστικές πολιτικές του βρετανικού κράτους, τους μπάτσους και τους φασίστες έβαλε το δικό του λιθαράκι στη συντριβή του βρετανικού apartheid.

Θα πρέπει ωστόσο να είμαστε προσεκτικοί. Κι αυτό γιατί οι αφηγήσεις του Μάρτιν είναι γραμμένες με ένα ύφος που μεταφέρει την ωμή, ακατέργαστη εμπειρία του δρόμου στο χαρτί και στη ζεστασιά του δωματίου του κάθε αναγνώστη. Πράγματι, η γραφή του Μάρτιν διαφέρει τόσο πολύ από άλλες αντίστοιχες αφηγήσεις, ακριβώς επειδή αποτυπώνει με αδυσώπητη ειρωνεία και ταξικό μίσος το κατέβασμα στο δρόμο, τη σύγκρουση με τους μπάτσους, το ξύλο στους φασίστες, το άγχος της σύλληψης, το φόβο του ξυλοδαρμού κι ένα κάρο άλλες «μη θεωρητικές» προσεγγίσεις που σε τελική ανάλυση προικίζουν το βιβλίο του μ' αυτή την ειδική ζωντάνια που απολαύσαμε όλοι όσοι διαβάσαμε τα κατορθώματά του.

Αλλά οι αφηγήσεις του Μάρτιν δεν είναι ωδή στον εμπειρισμό, τουλάχιστον όχι με τον τρόπο που το εννοούν οι εχθροί του. Πίσω απ' την τσαντίλα του ίδιου και των φίλων του για τους «μη βίαιους αναρχικούς», πίσω απ' την αηδία του για τις βρετανικές αριστερές οργανώσεις, πίσω απ' το μίσος του για τη μεσαία τάξη και την κυριαρχία της στα λόγια και στα έργα του βρετανικού αντιφασιστικού κινήματος, ο προσεκτικός αναγνώστης θα διακρίνει τους πρώτους σπασμούς της αυτόνομης ταξικής οργάνωσης. Η περίπτωση των «μπαχαλάκηδων» συντρόφων του, και φυσικά του ίδιου του Μάρτιν είναι η αρχή μιας διαδικασίας, που ξεκινώντας να κριτικάρει, να σιχτιρίζει, ακόμα και να συγκρούεται με τη mainstream αντιφασιστική γραμμή, έτσι όπως εκδηλωνόταν οργανωτικά και θεωρητικά, κατέληξε να αναζητεί τρόπους εναλλακτικής έκφρασης, στις ιδέες και στο δρόμο. Κοινώς η ιστορία του Μάρτιν και των μερικών δεκάδων αντιφασιστών που πρωταγωνιστούν στις ιστορίες του είναι η ιστορία της αυτόνομης ταξικής οργάνωσης στη Βρετανία. Ή για να ακριβολογούμε, οι δρόμο-το-δρόμο και γειτονιά-τη-γειτονιά αντιφασιστικές μάχες που συγκλόνισαν τα βρετανικά '70s είναι η προϊστορία των αυτόνομων οργανωτικών δομών που ωρίμασαν και εκδηλώθηκαν με πρωτοφανή εφευρετικότητα μέσα στην επόμενη δεκαετία. Οι Class War, που απ' όσο γνωρίζουμε ήταν η πιο μαχητική και χαρακτηριστική έκφραση της βρετανικής ταξικής αυτονομίας στη δεκαετία του '80, πάτησαν πάνω στην κληρονομιά των '70s, που ευτυχώς φρόντισε να διασώσει ο Μάρτιν με τα γραπτά του, βάζοντας σε παραγωγική τροχιά την αίσθηση ασφυξίας που τόσο γλαφυρά περιγράφει σε διάσπαρτα σημεία του βιβλίου του.

Κατά τα άλλα, ο Αντιφασίστας του Μάρτιν Λουξ είναι γεμάτος από βίαια επεισόδια, απέναντι στους μπάτσους και στους φασίστες. Θα έλεγε μάλιστα κανείς ότι όσο μεγαλύτερη η δόση βίας, όσο ισχυρότερη η αίσθηση της νοβοκαΐνης που καίει τα χείλια του Μάρτιν τις στιγμές της συμπλοκής, τόσο μεγαλύτερη ήταν η ευχαρίστηση που αποκόμιζε ο ίδιος και οι σύντροφοί του. Εκ πρώτης όψεως αυτή η διαπίστωση μοιάζει να ισχύει – ο Μάρτιν καθόλου δεν αρνείται την εμπλοκή του σε βίαιες αντιφασιστικές δράσεις, πόσο μάλλον την αναγκαιότητα της βίαιης αντιμετώπισης των φασιστών πάσης φύσεως. Κατά τη γνώμη μας, η βία στο δρόμο ενάντια στους φασίστες, που τόσο υπερασπίζεται ο Μάρτιν χρειάζεται επεξήγηση. Κατά βάση τοποθέτηση στο χώρο και στο χρόνο. Η βρετανική μεταπολεμική περίοδος χαρακτηρίστηκε από έναν πολιτικό διπολισμό με τους Εργατικούς να εναλλάσσονται με τους Συντηρητικούς στη διακυβέρνηση της χώρας, ακριβώς με τον ίδιο τρόπο που δούλευε το πολιτικό σύστημα στη συντριπτική πλειοψηφία των υπόλοιπων ευρωπαϊκών κρατών, της Ελλάδας συμπεριλαμβανομένης. Η πολιτιστική ζωή κυριαρχούνταν από τηλεοπτικές περσόνες του είδους Αλφ Γκάρνερ και κόλλημα με το «γαμωποδόσφαιρο», ουδεμία σχέση δηλαδή με τις underground ηδονιστικές αναζητήσεις του Μάρτιν και των ομοίων του. Οι βρετανικές αποικίες είχαν προσφέρει εκατομμύρια εργατικού δυναμικού σε όλα τα χειρωνακτικά πόστα του βρετανικού καπιταλισμού, αλλά οι «μαύροι αδελφοί» ζούσαν σε εργατικά γκέτο, εντελώς αποκομμένοι από την υπόλοιπη κοινωνική ζωή του νησιού. Οι δε κομμουνιστικές, τροτσκιστικές, μαοϊκές κλπ οργανώσεις που ανέβαζαν το αίμα στο κεφάλι του Μάρτιν με τις πολιτικές τους προτεραιότητες, δεν ήταν τίποτα άλλο από συντηρητικά πολιτικά απολειψάδια με γνήσια απέχθεια για την ομοφυλοφιλία, τον ερωτισμό, το πανκ, τα κόμικ, την ακομμάτιστη εργατική τάξη και γενικώς για οποιαδήποτε έκφανση του πολιτικού και πολιτιστικού περιθωρίου, περήφανο μέλος των οποίων αποτελούσε ο Μάρτιν. Για να το εκφράσουμε με τα λόγια του Μάρτιν: «Πρέπει να σας πω πως ζούσα την ατυχία μου: Ετούτο το μίζερο οπισθοδρομικό νησί κάπως είχε καταφέρει να τη βγάλει καθαρή από τα κοσμογονικά γεγονότα του '68, κι εγώ ένιωθα πως κάπου, κάπως, κάποιος μου την είχαν φέρει κανονικά».

Στα χρόνια που ακολούθησαν, ο Μάρτιν και τα τμήματα της βρετανικής κοινωνίας που ασφυκτιούσαν από τον κομφορμισμό,

την ταξική καταπίεση και τη ρατσιστική ζούγκλα εξεγέρθηκαν. Ένα μέρος της εξέγερσής τους ήταν πολιτιστικό: εδώ θα βρει κανείς την έκρηξη του πανκ, τη ρέγκε, τον underground Τύπο. Ένα άλλο μέρος ήταν ταξικό: οι «μαύροι» που για χρόνια βρίσκονταν σιωπηλοί στ' αμπάρια του βρετανικού καπιταλισμού σήκωσαν το κεφάλι, οργανώθηκαν κι αντεπιτέθηκαν. Ένα τρίτο μέρος ήταν πολιτικό / οργανωτικό: σημαντικά τμήματα της λευκής και της μαύρης εργατικής τάξης έφτιαχναν τις δικές τους δομές αυτοάμυνας και μάχονταν τους κοινούς τους εχθρούς. Επί της ουσίας, κι επειδή οι κατηγοριοποιήσεις είναι πάντα κάπως επισφαλείς, η ταξική ηρεμία του νησιού είχε φάει γερή κλωτσιά. Ο Μάρτιν και οι δικοί του ήταν κομμάτι αυτής της εξέγερσης, σάρκα απ' τη σάρκα του βρετανικού αντιφασιστικού προλεταριάτου. Οι μπάτσοι και οι φασίστες γίνονταν αντιληπτοί ως οι φυσικοί τους εχθροί, κι η αντιμετώπιση που είχαν δεν ήταν καθόλου μα καθόλου ειρηνική. Κατά τη γνώμη μας, η στιγμή που οι βίαιες εκδηλώσεις του βρετανικού προλεταριάτου άφησαν το στίγμα τους στην ιστορία του νησιού είναι σημαντική. Ο Μάρτιν και οι σύντροφοί του είχαν καβαλήσει το κύμα μιας γενικότερης εξέγερσης, την έπεφταν στους εχθρούς τους όπου κι όπως μπορούσαν, φρόντιζαν να διαχωρίζονται από τα τμήματα της πασιφιστικής αναρχίας και από τις γελοιότητες των βρετανών σεκετζίδων, εκπροσωπώντας μια ταξική αδιαλλαξία που για καιρό είχε εξαφανιστεί από τα πολιτικά πεπραγμένα της Βρετανίας. Σ' αυτό το περιβάλλον, η βία ήταν ένα εργαλείο διαχωρισμού από τα τμήματα της διανοούμενης μεσαίας τάξης που διαφέντευε το αντιφασιστικό κίνημα, έτσι όπως αυτό εκδηλωνόταν στα τέλη των '60s και για όλα τα '70s. Ο Μάρτιν δεν ήταν ούτε «βίαιο κτήνος» όπως τον ήθελαν οι σεκετζίδες κοινωνικοί λειτουργοί, αλλά ούτε και «αστέρας του αντιφασισμού», όπως πιθανόν να τον κατηγοριοποιούσε μια απρόσεκτη ανάγνωση του βιβλίου του. Ο Μάρτιν κι εκατοντάδες άλλοι σαν κι αυτόν ήταν προϊόν της εποχής του. Η βία που ασκούσε ήταν η συνειδητοποίηση μιας συλλογικής δύναμης που για δεκαετίες βρισκόταν εν υπνώσει και ξύπναγε απότομα απ' το λήθαργό της. Τα γεγονότα που αφηγείται ο Μάρτιν εκτείνονται πενήντα με σαράντα χρόνια πίσω στο χρόνο, σ' ένα τόπο, την σκληρή ταξική ιστορία του οποίου αγνοούμε. Δεδομένης αυτής της απόστασης και δεδομένης της συναρπαστικής γραφής του Μάρτιν, δεν είναι καθόλου απίθανο διάφοροι να πιστεύουμε ότι ο Μάρτιν διηγείται ιστορίες απ' τα

παλιά, απ' αυτές που σε γεμίζουν με παράσημα. Κι όμως, η βίαιη αντιπαράθεση με τους φασίστες την περίοδο που συνέβαινε, αποτελούσε μια διαδικασία πολιτικής, υπαρξιακής και συναισθηματικής επιβίωσης, οπωσδήποτε για τον Μάρτιν και τους φίλους του, αλλά ακόμη περισσότερο για τους «μαύρους» νεαρούς προλετάριους, που έμπαιναν όλο και πιο πολύ στο στόχαστρο του βρετανικού ρατσισμού και των φορέων του.

Κι είναι απ' αυτήν την άποψη που ο Αντιφασίστας έχει και μια δεύτερη, όχι και τόσο προφανή ανάγνωση. Λέμε για το γεγονός ότι η αφήγηση του Μάρτιν πολλές φορές αναφέρεται σ' αυτό ακριβώς το ειδικό κομμάτι της βρετανικής κοινωνίας, που μολονότι είχε γεννηθεί, μεγαλώσει, πάει σχολείο στο νησί και που μολονότι διέθετε τη βρετανική υπηκοότητα, αποτελούσε για τριάντα ολόκληρα χρόνια τον πάτο της βρετανικής καπιταλιστικής κοινωνίας. Στο πρόσωπο του νεανικού «μαύρου» προλεταριάτου, που αρνήθηκε να υποστεί τη μοίρα των γονιών του, το βρετανικό κράτος συνάντησε ένα σκληρό αντίπαλο. Δεν ήταν μόνον ότι οι Πακιστανοί, Ινδοί, Μπαγκλαντεσιανοί, Αφρικανοί και Καραϊβανοί νεολαίοι έφτιαξαν βίαιες ομάδες αντιφασιστικής αυτοάμυνας για να προστατέψουν τις κοινότητές τους από τις επιδρομές και τις δολοφονικές επιθέσεις των βρετανών φασιστών. Ήταν κιόλας που καθώς αυτή η αυτοάμυνα λάμβανε χώρα, πολλοί απ' τους «μαύρους» Βρετανούς πιτσιρικάδες χειραφετούνταν από τα δεσμά στα οποία τους είχε καταδικάσει το βρετανικό σύστημα κοινωνικής οργάνωσης. Αυτή η ειδική εμπλοκή της φυλής με την τάξη, η συλλογική δηλαδή συνειδητοποίηση δεκάδων χιλιάδων «μαύρων» νεαρών προλετάρων ότι αποτελούσαν ένα ειδικό κομμάτι του πληθυσμού, διπλά και τριπλά υποτιμημένο έδρασε ως καταλύτης - κοινώς μαγικές δυνάμεις έβγαιναν απ' το λυχνάρι. Η βρετανική εκδοχή του *black is beautiful* αναδείχθηκε με πρωτοφανή βιαιότητα στο προσκήνιο της πολιτικής, πολιτιστικής και ταξικής ιστορίας του νησιού, συνθέτοντας έναν αντίπαλο που μέσα στα '70s και στα '80s ανάγκασε τις πολιτικές δημόσιας τάξης και τις κοινωνικές πολιτικές να αναδιαρθρωθούν εκ του μηδενός. Ο Μάρτιν έζησε από κοντά αυτή τη διαδικασία και δεν είναι λίγες οι φορές που περιγράφει, με δέος ανάμεικτο με αμηχανία, τις στιγμές που το «μαύρο» προλεταριάτο άνοιγε χώρο για τον εαυτό του. Η συμμαχία στο δρόμο των λευκών και των μαύρων αντιφασιστών που οδήγησε σε μερικές απ' τις πιο εμβληματικές αντιφασιστικές μάχες,

υπήρξε απ' τους χειρότερους πονοκεφάλους του βρετανικού ταξικού οικοδομήματος, για το ξεπέραςμα των οποίων όλοι οι μηχανισμοί καταστολής και αφομοίωσης έπρεπε να δουλέψουν διπλοβάρδια.

Ο Αντιφασίστας του Μάρτιν Λουξ είναι ένα βιβλίο που μας φαίνεται πετυχημένο. Καταφέρνει να αφηγείται σε συναρπαστικό πρώτο πρόσωπο μια ιστορία που είναι διδακτική κι επίκαιρη συνάμα. Ελπίζουμε, αυτοί στους οποίους απευθύνεται ετούτη η έκδοση να συμφωνούν μαζί μας.

Antifa scripta

Απρίλης 2017

Υ.Γ. Στην τελευταία παράγραφο του βιβλίου του ο ίδιος ο Μάρτιν σπεύδει να διευκρινίσει ότι μιλάει από τη θέση του ανθρώπου που έζησε τα γεγονότα που περιγράφει από πρώτο χέρι. Λέει: «Τα '70s υπήρξαν μια ενδιαφέρουσα δεκαετία και θεωρώ πως έβαλα κι εγώ το λιθαράκι μου στη συνολική κλιμάκωση της βίας που τη χαρακτήρισε. Μια ακόμη πιο βίαια, ακόμη πιο ταραγμένη εποχή βρισκόταν μπροστά μας». Ως άνθρωπος που συνέχισε να είναι ενεργός μέχρι και τη στιγμή που μιλάμε, ο Μάρτιν αφήνει ένα μικρό υπονοούμενο, μια σκόπιμα κρυπτική υπόσχεση ότι η ιστορία των επόμενων χρόνων, μένει να γραφτεί και να εκδοθεί. Απ' αυτή τη σκοπιά, από τη σκοπιά δηλαδή της κινηματικής αλληλουχίας των βρετανικών '70s με τη δεκαετία που τα διαδέχθηκε, ο Αντιφασίστας θα πρέπει να διαβαστεί μαζί με το *Class War, A Decade of Disorder*. Αυτή η τελευταία έκδοση περιγράφει όλη τη δεκαετία του '80, μέσα από τη ματιά των αναρχικών της ομάδας Class War, ιδρυτικό μέλος της οποίας υπήρξε ο Μάρτιν. Η ιστορία της βρετανικής αυτόνομης οργάνωσης μέσα απ' το παράδειγμα των Class War, είναι μια δουλειά που περιγράφει τις οργανωτικές περιπέτειες του Μάρτιν και των συντρόφων του, την επιρροή τους σε μικρά, αλλά όχι ασήμαντα τμήματα της βρετανικής εργατικής τάξης, τις νίκες και τα αδιέξοδα τα οποία αντιμετώπισαν οι βρετανοί σύντροφοι μέσα στη δεκαετία του '80. Αυτή η δουλειά σε λίγους μήνες θα κυκλοφορήσει και στα ελληνικά, φιλοδοξώντας να καλύψει αυτό το κενό, αλλά βασικά να συνεχίσει τη συναρπαστική ιστορία που ξεκίνησε ο Μάρτιν με τον Αντιφασίστα.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Το πρωτότυπο του βιβλίου που κρατάτε στα χέρια σας ανακαλύφθηκε από το σύντροφο Β. Σε έναν πάγκο που κάποιιοι είχαν στήσει σε μια συναυλία των Οι Πολλοί στη Γεωπονική. Ο σύντροφος Β. μας είχε στο μυαλό του και είχε την καλοσύνη να μας χαρίσει το βιβλίο λέγοντας «για κοιτάζτε τούτο εδώ, ενδιαφέρον μου φαίνεται...»

Ενδιαφέρον πράγματι. Όπως θα ξέρουν όσοι έχουν διαβάσει κάποια από τις -λίγες προς το παρόν- παλιότερες εκδόσεις μας, στις εκδόσεις Antifa Scripta λέμε πως ένας από τους στόχους μας είναι να ανακαλύψουμε ξανά την ιστορία του αντιφασισμού και γρήγορα καταλάβαμε ότι το βιβλίο του Λουξ ήταν ένα κι ένα γι' αυτή τη δουλειά. Το βιβλίο είναι όπως περιγράφει ο ίδιος τις τοποθετήσεις του στο Hyde Park: Μια «δρομίσια, ταξική ανάλυση» της βρετανικής κινηματικής ιστορίας κατά τη δεκαετία του 1970-1980 από κάποιον που έζησε τα γεγονότα που περιγράφει, έζησε δηλαδή την πολιτικοποίηση, την άνοδο και την (πρόσκαιρη) ήττα του λευκού βρετανικού αντιφασιστικού και αντιρατσιστικού κινήματος. Με λίγα λόγια τούτο το βιβλίο περιγράφει από πρώτο χέρι μια εντελώς άγνωστη και εξαιρετικά σημαντική όψη των κινημάτων που σήμερα τόσο εύ-

κολα κωδικοποιούνται ως «το '68», παρότι ελάχιστοι γνωρίζουν τι ακριβώς σημαίνει αυτό το νούμερο. Αποφασίσαμε να το εκδώσουμε με την πρώτη ανάγνωση και τώρα που το βλέπουμε ολοκληρωμένο χαιρόμαστε πάρα πολύ για την επιλογή μας.

Είχαμε όμως και ορισμένα προβλήματα: Ακριβώς επειδή το βιβλίο είναι μια αφήγηση εμπειριών, και μάλιστα μια αφήγηση εμπειριών του δρόμου, πολλά από τα σημεία του ήταν εντελώς ακατανόητα για τον Έλληνα αναγνώστη. Ο Λουξ τριγυρνάει σε άγνωστα σοκάκια του Λονδίνου και άγνωστες περιοχές της μέσης Αγγλίας, εμπλέκεται σε άγνωστα (αλλά εξαιρετικά σημαντικά) γεγονότα, λέει αστεία με άγνωστο νόημα και τσακώνεται με άγνωστες τάσεις της αριστεράς και της αντιεξουσίας και όλα αυτά μέσα σε μια εντελώς άγνωστη πολιτική και κοινωνική συγκυρία. Δυσκολευτήκαμε αρκετά να τοποθετήσουμε στο χώρο και στο χρόνο τα διάφορα επεισόδια που περιγράφει ο Λουξ και να καταλάβουμε τη σημασία αρετών από όσα αναφέρονται στο βιβλίο. Έπειτα προσπαθήσαμε να συμπεριλάβουμε τα ευρήματά μας στη σελιδοποίηση και το γλωσσάρι που ακολουθεί το κυρίως κείμενο.

Αυτά στην πράξη σημαίνουν τα εξής: Πρώτον, οι τίτλοι και οι υπότιτλοι που συνοδεύουν τα 25 κεφάλαια του βιβλίου δεν είναι του πρωτοτύπου αλλά δικά μας. Το πρωτότυπο βιβλίο του Μάρτιν Λουξ δεν είχε καθόλου τίτλους κεφαλαίων, πράγμα εξαιρετικά προβληματικό για κάποιον που δεν ξέρει τίποτα από τα γεγονότα που αναφέρονται. Το σκεφτήκαμε, το ζυγιάσαμε και καταλήξαμε να βάλουμε δικούς μας τίτλους και υπότιτλους για να βοηθήσουμε τον αναγνώστη να προσανατολιστεί. Σας διαβεβαιώνουμε πως καθώς κατεβάσαμε τους τίτλους απ' την κούτρα μας, κοιτάξαμε να κρατήσουμε όσο ήταν δυνατό το πνεύμα του συγγραφέα, πράγμα όχι και τόσο δύσκολο, γιατί για κάποιον όχι και τόσο μυστήριο λόγο, οι απόψεις και οι διατυπώσεις του μας είναι εξαιρετικά οικείες. Προσπαθήσαμε επίσης να τοποθετήσουμε χρονικά τα επεισόδια για τα οποία ο Λουξ δεν δίνει ημερομηνία. Ελπίζουμε να ήμασταν ακριβείς, διορθώσεις και συμπληρώσεις δεκτές. Αν μετά απ' όλα αυτά κάποιος δε νιώθει άνετα με τις αυθαίρετες πρακτικές μας, μπορεί να διαβάξει μόνο τα νούμερα, να μαντεύει μόνος του τις ημερομηνίες και να αγνοεί τις φωτογραφίες (που εμάς πάντως μας φαίνονται πολύ ενδιαφέρουσες).

Δεύτερον, για τον ίδιο λόγο, όπου μπορέσαμε, έχουμε προσθέ-

σει χάρτες των περιοχών όπου διαδραματίζονται οι περιπέτειες του Λουξ και του αντιφασιστικού κινήματος. Αν παρόλ' αυτά κάποιος εξακολουθεί να αντιμετωπίζει δυσκολίες προσανατολισμού, μπορεί να κοιτάξει στο διαδίκτυο. Κι εμείς από εκεί τα βρήκαμε.

Τρίτον και σημαντικότερο, κάποια στιγμή, καθώς οι πηγές μας συσσωρεύονταν και μαθαίναμε περισσότερα για την εποχή και τα γεγονότα που περιγράφει ο Λουξ, αποφασίσαμε να προσθέσουμε ένα εκτενές γλωσσάρι που εξηγεί τα διάφορα πράγματα που μένουν ανεξήγητα στο κυρίως κείμενο. Αυτό το γλωσσάρι δεν είναι πολιτικά ουδέτερο και δεν είναι η γνώμη του Μάρτιν Λουξ για τα πράγματα. Οι γνώμες που εκφράζονται εκεί, παρότι σαφώς επηρεασμένες από τη γνώμη του Λουξ, είναι αποκλειστικά δικές μας και προέρχονται κατά κύριο λόγο από δευτερογενή βιβλιογραφία. Κατά τα άλλα, το γλωσσάρι είναι χωρισμένο σε 25 κεφάλαια και σε κάθε κεφάλαιο περιλαμβάνονται οι εξηγήσεις που αναφέρονται στο αντίστοιχο κεφάλαιο του κυρίως κειμένου. Έτσι αν κάποιος δεν ξέρει ποιος διάολος είναι ο Αλφ Γκάρνερ για παράδειγμα, κοιτάζει σε ποιο κεφάλαιο βρίσκεται, πάει στο γλωσσάρι, βλέπει τη φάτσα του Αλφ Γκάρνερ και κατατοπίζεται.

Και κάτι μικρό για το τέλος: Αυτό το βιβλίο είναι δουλειά που έχει γίνει και απευθύνεται κατά κύριο λόγο σε ανθρώπους που δραστηριοποιούνται στο αντιφασιστικό κίνημα. Δεν κάνουμε τόσο κόπο για να μπορεί ο κόσμος να διαβάξει διασκεδαστικά, αστεία και νευρικά βιβλία. Κι αυτό καλό είναι βέβαια. Αλλά κάνουμε τον κόπο γιατί αντιλαμβανόμαστε πως η εποχή μας είναι σηματοδευμένη από μια αντίληψη των πραγμάτων σύμφωνα με την οποία όλοι νομίζουν πως γνωρίζουν τα πάντα. Βιβλία σαν κι αυτό που έπεσε στα χέρια σας, αποδεικνύουν πρώτα σε εμάς και έπειτα σε εσάς πως δεν είναι καθόλου έτσι. Διαβάζοντάς το μάθαμε πράγματα που δεν ξέραμε και δεν υποπτευόμασταν, όπως ότι τη δεκαετία του '70 το βρετανικό κράτος και ο βρετανικός ρατσισμός ηττήθηκαν στρατιωτικά στους δρόμους και πολιτικά στα μυαλά των ανθρώπων από ένα μαζικό πολυεθνικό αντιφασιστικό κίνημα. Ότι η Βρετανία της δεκαετίας του '70 υπήρξε ο τόπος όπου μια δεύτερη γενιά μεταναστών συνειδητοποίησε την ταξική της θέση, ενώθηκε με τμήματα της λευκής εργατικής τάξης και νεολαίας και επιτέθηκε στους καταπιεστές της με επιτυχία. Ότι αυτή η επιτυχία γέννησε νέες ιδέες στα μυαλά των αφεντικών και νέες τεχνικές στα χέρια των μαντρόσκυλων τους.

Δεν πρόκειται για αφηρημένη εγκυκλοπαιδική γνώση. Κι αυτό γιατί ο κόσμος μας δεν είναι παρά αποτέλεσμα των αγώνων του παρελθόντος. Αν λοιπόν, όπως έχουν σήμερα τα πράγματα, γνωρίζουμε ελάχιστα για το φασισμό και τον αντιφασισμό, για τα κινήματα και την ιστορία τους, αυτό σημαίνει πως γνωρίζουμε ελάχιστα για τον κόσμο μας. Και όσο λιγότερα γνωρίζουμε, τόσο νομίζουμε πως δεν έχουμε τίποτα να διδαχθούμε. Κι όσο περισσότερα γνωρίζουμε, τόσο περισσότερα έχουμε να διδαχθούμε.

Ελπίζουμε πως αυτό το βιβλίο μπορεί να βοηθήσει σχετικά.

Antifa scripta

Αθήνα

Σεπτέμβριος του 2008

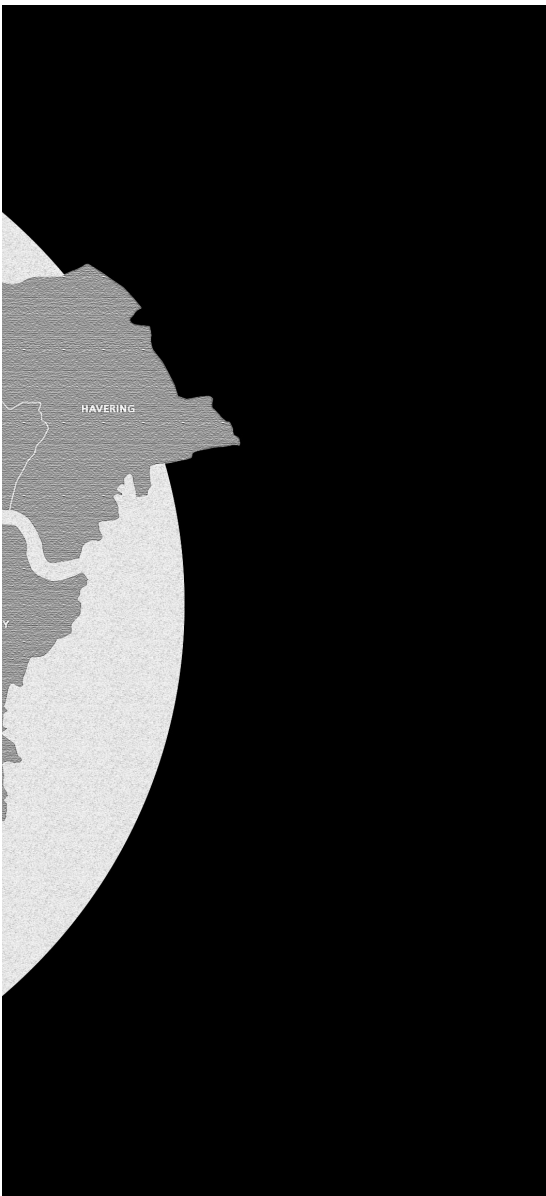
Υ.Γ.: Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε τους συντρόφους και τις συντρόφισσες που κατά καιρούς έχουν φέρει βιβλία από την Αγγλία και τα έχουν δωρίσει στο κίνημα. Ελπίζουμε πως αυτό το βιβλίο δείχνει πως οι προσφορές τους δεν πήγαν χαμένες.

Το Hoxton, κατ' εξοχήν γειτονιά της λευκής ρατσιστικής εργατικής τάξης είναι γειτονιά του διαμερίσματος Hackney.

Το Islington και οι λοιπές πιο καθώς πρέπει γειτονιές βρίσκονται ακριβώς στα δυτικά του Hoxton.

Το Lewisham συνορεύει στα βόρεια με το Tower Hamlets, όπου λέγεται πως χτυπά η “ρατσιστική καρδιά” του Λονδίνου”. Η Brick Lane είναι δρόμος του Tower Hamlets

Το Λονδίνο είναι
χωρισμένο σε συνοι-
κιακά διαμερίσματα
(boroughs). Μπορεί
κανείς να παρακο-
λουθήσει τα όσα
διαδραματίζονται
στο βιβλίο και δίχως
να γνωρίζει που
ακριβώς συμβαίνουν.

Παρ' όλα αυτά,
και μια ματιά στο
χάρτη μπορεί να
αποδειχθεί χρήσιμη.

Λοιπόν:

ΧΑΡΤΗΣ ΤΟΥ ΛΟΝΔΙΝΟΥ

Το Notting Hill, παλιό γκέτο μεταναστών
από τη καραϊβική, βρίσκεται στα σύνο-
ρα των διαμερισμάτων Westminster και
Kensington & Chelsea. Εκεί και οι οδοί
Ladbroke Grove και Portobello, στέκια της
βρεταννικής αντικουλτούρας. Πολύ κοντά
στο Notting Hill βρίσκεται και η «Γωνιά
των ομιλητών» του Hyde Park.

Το Brixton, η «πρω-
τεύουσα της καραϊβι-
κής κοινότητας» του
Λονδίνου, βρίσκεται
στα ανατολικά του
Southwark.

Αν πρέπει σώνει και καλά να πω γιατί έγινα αντιρατσιστής, θα πω ότι φταίει το περιβάλλον της παιδικής μου ηλικίας. Εδώ που τα λέμε, δεν είναι και μικρό πράμα το περιβάλλον. Από τότε που με θυμάμαι, απ' αυτό προσπαθούσα να ξεφύγω. Με βοηθούσε όμως κι η φαντασία μου - γόνιμη κι αλανιάρικη από παλιά, όλο μ' έβαζε να ονειρεύομαι ένα τρόπο ζωής μποέμικο, αλλού, διαφορετικό. Το σίγουρο πάντως είναι πως δεν ήθελα να 'χω καμιά σχέση με τη νούμερο ένα ψύχωση των καταδικασμένων συμπολιτών μου - το γαμωποδόσφαιρο. Έτσι κι αλλιώς, η αδυσώπητη μοίρα με είχε προικίσει μ' ένα ποδάρι κομματάκι ζαβό, που πάει να πει πως στον βασιλιά των σπορ δε θα πρόκοβα με καμιά δύναμη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ // 01

ΓΕΝΑΡΗΣ ΤΟΥ '70, ΕΤΩΝ ΔΕΚΑΕΠΤΑ

Εν τω μεταξύ, η οικογενειακή εστία έκανε κι αυτή ό,τι μπορούσε για τη διαπαιδαγώγησή μου: Πατέρας μπάτσος και μεθύστακας που διαρκώς μουρμούριζε για τους «γαμημένους τους αραπάδες»· ο άνθρωπος συνδύαζε τρόπο ζωής και ιδεολογία τόσο έξοχα, που όποτε άδειαζε το

μπουκάλι, μου 'ρχινε κι ένα μπερντάκι. Όσο για το φασισμό, απ' την αρχή τον είχα για τ' αρχίδια μου. Εγώ ήμουν γεννημένος αναρχικός, μισούσα την εξουσία, σιχαινόμουν το συντηρητισμό της εργατικής τάξης σε κάθε του εκδήλωση. Τέλος πάντων, αυτά με το περιβάλλον.

Δε χρειάζεται να πω πως ήθελα να την κοπανήσω απ' αυτή τη σιχαμένη κατάσταση και σβέλτα· αλλά ήμουν εγκλωβισμένος από όλες τις πάντες: Κοινωνικά, οικονομικά και εκπαιδευτικά. Πολύ πολύ στριμώκωλη η φάση. Άσε και το άλλο δηλαδή: Να την κοπανήσω για να πάω που; Το μόνο που σου μένει να κάνεις όταν έχεις μπλέξει με τέτοια σκατά, είναι να βάλεις το κεφάλι κάτω και να τα χώσεις - να πολεμήσεις τα κυρίαρχα ήθη, μεταφορικά και κυριολεκτικά, με λόγια και με πράξεις, χάσεις κερδίσεις. Σ' αρέσει δε σ' αρέσει, είναι η μόνη σου επιλογή. Στα δεκάξι μου, είχα κιόλας πιάσει την πρώτη μου δουλειά, είχα ήδη πάρει κιλά και μπόι, και το 'χα πάρει για τα καλά χαμπάρι -η ζωή είναι μάχη και το κουτσό μου πόδι να πάει να γαμηθεί!

Το Γενάρη του '70 έκλεισα τα δεκαεφτά κι ακόμη δεν είχα κάνει τίποτα «πολιτικό». Βέβαια, είχα πάρει μυρωδιά για το τι έπαιζε από ριζοσπαστικές και επαναστατικές ιδέες, κατά βάση γιατί ήμουν μανιώδης αναγνώστης του underground και εναλλακτικού τύπου - που στάθηκε πραγματικό σωσίβιο μες το περιβάλλον που λέγαμε πριν. Ρουφούσα το Oz και το IT όποτε βγαίνανε, από την πρώτη μέχρι την τελευταία σελίδα. Την ίδια περίοδο άρχισα να τραβιέμαι στη «γωνιά των ομιλητών» κάθε Κυριακή απόγευμα. Γούσταρα να μπλέκομαι σε άπειρες τεράστιες συζητήσεις και ακόμη περισσότερο γούσταρα όταν οξύνονταν τα πνεύματα. Αυτές ήταν οι εμπειρίες μου, βάλε και τις φυσικές μου κλίσεις, και να που από μέρα σε μέρα σιχαινόμουν την εξουσία, τη θρησκεία και τις λοιπές μαλακίες όλο και περισσότερο. Βέβαια ήμουν ακόμη πιτσιρικάς, και οι βασικές μου ενασχολήσεις ήταν να κοπροσκυλιάζω, να μεθοκοπώ, να πηγαίνω σε συναυλίες, να γαμιέμαι όποτε έβρισκα ευκαιρία, και να εξαφανίζομαι απ' το σπίτι για μέρες ολόκληρες. Όπως άλλωστε κάθε αξιοπρεπής αντικομοφομιστής νέος της εποχής, ντυνόμουν, εεε... αρκετά ανεπίσημα που λένε. Καμία σχέση με κυριλέ αρχιδιές και μαλακίες του είδους «βάλε κουστούμι να βγάλεις γκόμενα». Σιγά! Εγώ είχα πολύ καλύτερα πράγματα για να επενδύσω τα λεφτά που έβγαζα με τον ιδρώτα του προσώπου μου. Ναρκωτικά και ξύδια για παράδειγμα. Πάντως, σαν φόρο τιμής στην κακία του κόσμου

τούτου, συνήθιζα να φοράω αρβύλες με μεταλλική επένδυση, εκ των ων ουκ άνευ σε περιστάσεις που έπρεπε να προστατέψω τον εαυτό μου απ' τα καλόπαιδα που όλο και ψάχνονταν να ρίξουν τίποτα κλωτσιές σε κανα «μουνόπανο μαλλιά χίπι».

Μια μέρα, μετά από ένα ιδιαίτερα κουραστικό και πλούσιο σε ναρκωτικά διήμερο, κατέβαινα την οδό Χόλογουαίη προς το σπίτι των γονιών μου, όταν πρόσεξα ένα τσούρμο κόσμου μαζεμένο έξω από μια παμπ που τη λέγανε Ναγκς Χεντ. Περίεργος όπως πάντα, αποφάσισα να πλησιάσω και σύντομα ανακάλυψα πως μέσα ήταν μαζεμένη μια ομάδα ναζιδων ονόματι Εθνικό Μέτωπο κι ότι οι απ' έξω ετοιμάζαν κάποιου είδους τελετή υποδοχής για την εκδήλωση των ναζιστών. Η κατάστασή μου ήταν όπως σας είπα εντελώς άθλια, αλλά η μανούρα με μισοξύπνησε κι έκατσα λίγο να δω τι παίζει. Διάφορες συζητήσεις είχαν φουντώσει, όχι και πολύ διαφορετικές από αυτές που άκουγα στη γωνιά των ομιλητών, μόνο που τώρα η έμφαση ήταν στη «μετανάστευση». Οι πιο φωνακλάδες πολέμιοι του ρατσισμού και του Ίνοχ Πάουελ ήταν κάτι Ιρλανδοί συνδικαλιστές λεωφορειατζήδες που δούλευαν στο διπλανό γκαράζ. Οι τύποι ήταν πολύ διαφορετικοί από όλα τα βαρεμένα μέλη της εργατικής τάξης που είχα συνηθίσει τόσα χρόνια, κάτι ηλίθιους ρατσιστές που όλη την ώρα σιχτιρίζανε τους «γαμημένους τους αραπάδες» και τους «βρωμιάρηδες τους πακιστάνους». Χώθηκα κι εγώ με την μεριά των αντιρατσιστών λέγοντας πως ο Ίνοχ Πάουελ ήταν ένα ακροδεξιό καθίκι και αρχίδι πρώτης τάξεως, κι εδώ που τα λέμε της ανωτέρας τάξεως. Αμέσως βρέθηκαν κάτι αργόστροφοι να μου ρίξουν τις συνηθισμένες μαλακίες ότι ο Πάουελ «νοιάζεται για τον εργαζόμενο». Οι ίδιες ακριβώς μαλακίες που έτρωγα στη μάπα καθημερινά στη δουλειά και στο σπίτι! Ξαναχώθηκα στη συζήτηση κι αμέσως εισέπραξα το γνωστό «άϊντε κουρέψου παιδάκι μου». Οι δυο μέρες κραipaλής που είχαν προηγηθεί δεν ήταν αρκετές για να καλμάρουν τα νεύρα μου και σύντομα βρέθηκα μπλεγμένος σε διαγωνισμό βρισιάς προς μεγάλη χαρά του φιλοθεάμονος και διαρκώς διογκούμενου κοινού.

Και τότε ξαφνικά - πανικός! Το Μέτωπο βγήκε από την τρύπα του! Μισοπερίμενα τίποτα ανώμαλους με στολές ναζί, περιβραχιόνια με σβάστικες, ή τουλάχιστον τίποτα μαύρα πουκάμισα. Αλλά αυτό που βγήκε από την παμπ δεν ήταν παρά μια θλιβερή μάζωξη τύπων με κλασική φάτσα παιδεραστή και φριχτά κουστούμια που βρωμοκο-

πούσαν ναφθαλίνη, παρέα με κάτι ντουλάπες με δερμάτινα. Αυτό ήτανε! Ο τσαμπουκάς ξεκίνησε στο καπάκι, φωνές και βρισιές από παντού, μαζί κι ένα σωρό μπουκάλια να πετάνε σα μύγες πάνω από τα κεφάλια των ναζιήδων. Σύντομα γινόταν της κακομοίρας κι εγώ την κοπάνησα στα γρήγορα ακριβώς πριν φτάσουν οι μπάτσοι. Δεν υπήρχε κανένας λόγος να αράζω εκεί, και πάντως για εμπροσθοφυλακή δεν έκανα με τίποτα αφού ακόμη δεν είχα ξενερώσει.

Το Μέτωπο κατέβαζε έναν υποψήφιο στην περιοχή μου για τις εκλογές εκείνου του χρόνου, αλλά εγώ δεν ήμουν ενεργός εκεί, είχα επικεντρώσει αλλού τις καταστροφικές μου δυνάμεις. Άλλωστε δεν συνέβαιναν και πολλά. Εκτός από το ξύλο στη Χόλογουαϊή, άκρα του τάφου σιωπή. Όλη κι όλη η δράση μου στη γειτονιά ήταν να μουτζουρώνω ή να κατεβάζω τις αφίσες τους. Η μόνη φορά που κάποιος προσπάθησε να με εμποδίσει να κατεβάσω αφίσες ήταν κάποτε που πήγα να βγάλω μία έξω από το σπίτι μου. Ξαφνικά βλέπω ένα τσαντισμένο χούφταλο να περνάει κούτσα κούτσα το δρόμο και να μου 'ρχεται να διαμαρτυρηθεί. Πριν καν φτάσει δίπλα μου, ο γέρο μπισμπίκης αρχίζει να φωνάζει κάτι με γενικό νόημα να πάω να βρω καμιά δουλειά. Εγώ του δείχνω κάτι επιταγές με το μισθό μου που έτυχε να κουβαλάω μπας και τον πείσω ότι είμαι παραγωγικό μέλος της κοινωνίας. Αλλά το θέμα δεν ήταν πια η δουλειά μου, ο γέρος είχε αρχίσει το ποίημα: Να πάω στον στρατό, ο Ίνοχ Πάουελ... οι γνωστές αρχιδιές. Φυσικά, οι προσπάθειές μου να του εξηγήσω πως το Μέτωπο ήταν ναζιήδες, οπαδοί των ιδίων που αναμφίβολα είχε πολεμήσει στον Πόλεμο, πήγαν στο βρόντο. Απλά ο γέρος έφαγε το γνωστό τελικό κόλλημα με το «γαμημένο κούρεμα» που κατά τη γνώμη του χρειαζόταν να εξασφαλίσω στον εαυτό μου άμεσα. Πάλι καλά για αυτόν που δεν ήμουν στις μαύρες μου, αλλιώς μπορεί να μου τη βάραγε και να του 'ριχνα τις κλωτσιές που του χρειαζόνταν. Με τίποτα όμως! Σ' όλη τη φάση ήμουν τελείως χαλαρός και συζητήσιμος, γλύκας κανονικός. Μάλλον έφταιγε που μόλις είχα πει ένα χοντρό και περιποιημένο μπάφο.